DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

3. juni 1999 *

I sag C-33/97,

angående en anmodning, som Rechtbank van Koophandel, Hasselt (Belgien), i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Colim NV

mod

Bigg's Continent Noord NV,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8), som ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF af 22. marts 1988 (EFT L 81, s. 75), og af de gældende principper for varers mærkning,

har

* Processprog: nederlandsk.

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-P. Puissochet, og dommerne J.C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, D.A.O. Edward (refererende dommer) og L. Sevón,

generaladvokat: G. Cosmas

justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Colim NV ved advokat H. De Bauw, Bruxelles

— Bigg's Continent Noord NV ved advokat P. Wytinck, Bruxelles

— den franske regering ved kontorchef K. Rispal-Bellanger og fuldmægtig R. Loosli-Surrans, begge Afdelingen for International Økonomisk Ret og Fællesskabsret, Den Juridiske Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtigede

— Det Forenede Kongeriges regering ved L. Nicoll, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget, bistået af barrister S. Morris

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent H. van Lier og M. Shotter, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 10. december 1997 er afgivet mundtlige indlæg af Colim NV ved advokat H. De Bauw, af Bigg's Continent Noord NV ved advokat P. Wytinck, af den franske regering ved R. Loosli-Surrans, af den nederlandske regering ved konsulent J.S. van den Oosterkamp, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, og af Kommissionen ved H. van Lier og M. Shotter,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. februar 1998,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 10. januar 1997, indgået til Domstolen den 24. januar 1997, har Rechtbank van Koophandel, Hasselt, i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8), som ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF af 22. marts 1988 (EFT L 81, s. 75, herefter »direktiv 83/189«), og af de gældende principper for varers mærkning.

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag mellem Colim NV (herefter »Colim«) og Bigg's Continent Noord NV (herefter »Bigg's«) vedrørende mærkning af forskellige produkter, som markedsføres i selskabernes salgslokaler.

Fællesskabsretlige bestemmelser

3 Direktiv 83/189 fastsætter en informationsprocedure, hvorefter medlemsstaterne er forpligtet til at underrette Kommissionen om ethvert udkast til teknisk forskrift, som omfattes af direktivets anvendelsesområde.

4 Artikel 1 i direktiv 83/189 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved

1. 'tekniske specifikationer', en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder terminologiske forskrifter for varen, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering samt fremstillingsmetoder og -processer for landbrugsprodukter efter traktatens artikel 38, stk. 1, for produkter til konsum og foder samt for lægemidler som defineret i artikel 1 i direktiv 65/65/EØF senest ændret ved direktiv 87/21/EØF

...

5. 'teknisk forskrift', tekniske specifikationer, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres eller anvendes i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, bortset fra de specifikationer, som de lokale myndigheder fastsætter

6. 'udkast til teknisk forskrift', teksten til en teknisk specifikation, herunder de administrative bestemmelser, der er udarbejdet med henblik på at vedtage den eller senere at lade den vedtage som en teknisk forskrift, og som er et forberedende stadium, der stadig gør det muligt at foretage væsentlige ændringer deri

7. 'produkt', alle produkter, der fremstilles industrielt, og alle landbrugsprodukter.«

5 Artikel 8, stk. 1, i direktiv 83/189 pålægger medlemsstaterne at tilsende Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift, medmindre der blot er tale om gengivelse af en international eller europæisk standard i dens helhed, og kort at give Kommissionen underretning om grundene til, at det er nødvendigt at indføre en sådan teknisk forskrift.

6 I henhold til artikel 9, stk. 1, i direktiv 83/189 udsætter medlemsstaterne vedtagelsen af et udkast til teknisk forskrift seks måneder regnet fra datoen for den i artikel 8, stk. 1, omhandlede meddelelse, hvis Kommissionen eller en anden medlemsstat inden tre måneder efter samme dato afgiver en udførlig udtalelse om, at den påtænkte foranstaltning bør ændres for at fjerne eller mindske eventuelle hindringer for den frie vareudveksling, som kunne resultere af foranstaltningen.

Nationale bestemmelser

7 Artikel 13 i wet van 14. juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument (lov af 14.7.1991 om markeds-

føring samt forbrugeroplysning og -beskyttelse, *Belgisch Staatsblad* af 29.8.1991, herefter »WHPC«) bestemmer:

»De oplysninger, der skal fremgå af etiketten, og som er obligatoriske efter denne lov, efter dens gennemførelsesbekendtgørelser og efter de i artikel 122, stk. 2, anførte gennemførelsesbekendtgørelser, brugsanvisningerne og garantibeviserne skal være affattet mindst på det eller de sprog, der tales i det område, hvor produkterne udbydes til salg.

Såfremt etikettering er obligatorisk, skal denne fremgå i den form og med det indhold, der er foreskrevet i reglerne.

Oplysningerne på etiketterne skal være klart synlige og læselige og klart forskellige fra reklameangivelser.

Etiketten må i intet tilfælde fremtræde på en sådan måde, at der kan ske forveksling med et kvalitetscertifikat.«

8 Artikel 30 i WHPC bestemmer:

»Senest på det tidspunkt, hvor salget afsluttes, skal sælgerne loyalt give forbrugeren forskriftsmæssige og formålstjenlige oplysninger om karakteristika ved produktet eller tjenesteydelsen og salgsbetingelserne under hensyn til informationsbehov, som forbrugeren har udtrykt, og til den anvendelse af produktet eller tjenesteydelsen, som forbrugeren har oplyst, eller som med rimelighed kan forudses.«

Tvisten i hovedsagen

9 Det fremgår af sagens akter, at parterne i hovedsagen hver driver et stormagasin i den nederlandsksprogede provins Limbourg, Colim i Houthalen-Helchteren og Bigg's siden 1996 i Kuringen-Hasselt. Den virksomhedsgruppe, Bigg's tilhører, har hjemsted i Waterloo, altså i en anden sprogregion i Belgien.

10 Efter anmodning fra selskabet Colruyt NV, som Colim er et datterselskab af, fastslog en justitsembedsmand den 4. juli 1996, at adskillige varer, der var udbudt til salg i Bigg's salgslokaler i Kuringen-Hasselt, ikke på emballagen eller etiketterne indeholdt nogen angivelse på nederlandsk — sproget i regionen — vedrørende produktets brug, sammensætning eller salgsbenævnelse.

11 Ved en fornyet kontrol den 12. juli 1996 fastslog samme justitsembedsmand, at oplysningerne på etiketterne på omkring 30 produkter ikke var oversat til regionens sprog, bortset fra produktet Zeugg Skipper Orange 1 L, som var forsynet med en påklæbet mærkat med en nederlandsk oversættelse vedrørende produktets karakter og dets sammensætning, samt en henvisning på nederlandsk til infosøjler, hvor yderligere oplysninger kunne fås på nederlandsk.

12 Vedrørende infosøjlerne anførte justitsembedsmanden: »Disse søjler fungerer på følgende måde: stregkoden, der er anbragt på produktet, skal holdes imod en scanner, hvorefter oplysningerne om produktet kommer frem på en skærm.« Disse oplysninger vedrører alene prisen samt en kortfattet oversættelse af varens salgsbetegnelse. Justitsembedsmanden fastslog, at infosøjlerne ikke angav noget telefonnummer, hvor kunderne kunne opnå yderligere oplysninger om varen.

13 På dette grundlag anlagde Colim den 27. september 1996 en sag om foreløbige forholdsregler mod Bigg's ved den nationale ret og nedlagde her påstand om, at

det under bødetvang blev forbudt sagsøgte i hovedsagen at sælge 48 produkter, hvis markedsføring under de af justitsembedsmanden beskrevne omstændigheder var i strid med bl.a. artikel 13 og 30 i WHPC.

14 Den 18. oktober 1996 fastslog en justitsembedsmand, der var udmeldt efter begæring fra Bigg's, at Colim også i sine salgslokaler solgte forskellige varer uden etiket på nederlandsk.

15 Bigg's nedlagte herefter for den nationale ret en modpåstand af samme indhold, som Colim havde nedlagt.

16 Bigg's gjorde for den nationale ret gældende, at de af Colim påberåbte bestemmelser, bl.a. artikel 13 og 30 i WHPC, var uanvendelige, fordi de ikke som krævet efter direktiv 83/189 var blevet meddelt Kommissionen.

17 Det fremgår i øvrigt af Kommissionens besvarelse den 2. august 1996 til Bigg's advokat, at der ikke som krævet efter direktiv 83/189 var givet nogen meddelelse om WHPC, end ikke delvis.

De præjudicielle spørgsmål

18 Eftersom Colim støtter sig på en tilsidesættelse af artikel 13 og 30 af WHPC, finder den nationale ret, at en afgørelse fra Domstolen vedrørende spørgsmålet, om denne lovgivning burde være meddelt Kommissionen i henhold til direktiv 83/189, er nødvendig, inden den kan træffe afgørelse i hovedsagen. Den nationale ret har derfor besluttet at udsætte sagen for så vidt angår tilsidesættelsen af

artikel 13 og 30 i WHPC og har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er en lovbestemmelse i en medlemsstat, hvorefter

— de oplysninger, der i henhold til national lovgivning skal fremgå af produktets etiket

— brugsanvisninger og

— garantibeviser,

skal være anført mindst på det eller de sprog, der tales i det område, hvor produkterne udbydes til salg, og hvoraf det følger, at indførte produkters emballage skal ændres, en 'teknisk forskrift' som omhandlet i direktiv 83/189/EØF?

2) a) Såfremt der er udstedt særlige EF-forskrifter vedrørende de oplysninger, produktet skal være påført, kan en medlemsstat da kræve, at indførte produkter alligevel påføres andre oplysninger på det sprog, der tales i det pågældende sprogområde, hvor produkterne sælges, eller på et sprog, der er let forståeligt for forbrugeren?

b) Såfremt spørgsmål a) besvares bekræftende, kan et sådant krav da stilles hvad angår alle oplysninger på en emballage eller kun for visse oplysningers vedkommende, og i bekræftende fald hvilke?

c) Såfremt der ikke er udstedt særlige EF-forskrifter for visse produkter, kan en medlemsstat da kræve, at alle eller visse (og i så fald hvilke) oplysninger på indførte produkter alligevel skal anføres på det sprog, der tales i det pågældende sprogområde, hvor produkterne sælges, eller på et sprog, der er let forståeligt for forbrugeren?«

Det første spørgsmål

19 Den forelæggende rets første spørgsmål er nærmere bestemt, hvorvidt kravet om, at de oplysninger, der skal fremgå af produkters etiket, garantibevis og brugsanvisning, skal være affattet på mindst det eller de sprog, der tales i det område, hvor produkterne udbydes til salg, udgør en »teknisk forskrift« som omhandlet i direktiv 83/189, og som derfor burde have været meddelt Kommissionen.

20 Da de tekniske forskrifter kun skal meddeles Kommissionen, såfremt de omfattes af meddelelsespligten i artikel 8 i direktiv 83/189, må denne forpligtelses rækkevidde først præciseres.

21 Det Forenede Kongeriges regering har anført, at forpligtelsen kun finder anvendelse på nationale foranstaltninger, som indeholder nye tekniske forskrifter eller tilføjelser til allerede eksisterende tekniske forskrifter. Formålet med direktiv 83/189 er nemlig at give Kommissionen og medlemsstaterne mulighed for at vurdere følgerne for det indre marked af nye planlagte foranstaltninger, før de vedtages af den pågældende medlemsstat.

22 Det bemærkes herved, at formålet med direktiv 83/189 er gennem en forebyggende kontrol at beskytte de frie varebevægelser, som er et af Fællesskabets grundlag (dom af 20.3.1997, sag C-13/96, Bic Benelux, Sml. I, s. 1753, præmis 19). Denne kontrol skal fjerne eller begrænse de hindringer for de frie varebevægelser, som kan følge af tekniske forskrifter, som medlemsstaterne vil fastsætte. En national forskrift, som gengiver eller erstatter eksisterende forskrifter uden tilføjelse af nye eller supplerende specifikationer, kan imidlertid ikke anses for »et udkast« til teknisk forskrift som omhandlet i artikel 1, nr. 6, i direktiv 83/189 og er derfor heller ikke underlagt forpligtelsen til underretning, såfremt de nævnte forskrifter, hvis de er blevet vedtaget efter ikrafttrædelsen af direktiv 83/189, behørigt er blevet meddelt Kommissionen.

23 Det tilkommer den nationale ret at vurdere, om dette er tilfældet i denne sag.

24 Vedrørende begrebet teknisk forskrift i direktiv 83/189 bemærkes først, at dette begreb, og således anvendelsesområdet for direktivet, er blevet udvidet, først ved direktiv 88/182 og dernæst ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/10/EF af 23. marts 1994, som indebar en ny væsentlig ændring af direktiv 83/189 (EFT L 100, s. 30).

25 Det må dog fastslås, at den version af direktiv 83/189, der finder anvendelse i denne sag, er den, som var gældende på det tidspunkt, da underretningen burde have været foretaget, såfremt bestemmelserne i artikel 13 i WHPC havde udgjort tekniske forskrifter.

26 Da WHPC blev vedtaget den 14. juli 1991, må kravene i lovens artikel 13 undersøges i forhold til direktiv 83/189, som ændret ved direktiv 88/182.

27 Det må fastslås, at bestemmelser i en medlemsstat, hvorefter markedsføringen af varer i vedkommende stat er betinget af anvendelsen af et eller flere bestemte sprog med hensyn til de oplysninger, som skal figurere på etiketten, brugsanvisningen, og garantibeviset, vil kunne anses for at henhøre under »terminologiske forskrifter for varen, symboler... emballering, mærkning eller etikettering« som omhandlet i artikel 1, nr. 1, i direktiv 83/189 og følgelig for at udgøre en teknisk forskrift efter direktivet.

28 Der må dog sondres mellem forpligtelsen til at videregive visse oplysninger om et produkt til forbrugeren, som opfyldes ved angivelse heraf på selve varen eller ved dokumenter, som vedlægges denne, såsom brugsanvisning og garantibevis, og forpligtelsen til at affatte disse oplysninger på et bestemt sprog. Modsat den første forpligtelse, som direkte vedrører varen, vedrører den anden forpligtelse alene fastlæggelsen af det sprog, på hvilket den førstnævnte forpligtelse skal opfyldes.

29 De oplysninger, som de erhvervsdrivende er pligtige at meddele køberen eller den endelig forbruger, vil nemlig, medmindre de gengives ved anvendelse af piktogrammer eller andre tegn end ord, være uden praktisk nytte, hvis de ikke er affattet på et sprog, som kan forstås af de personer, de er rettet til. Forpligtelsen til at give disse oplysninger på et bestemt sprog udgør derfor ikke i sig selv en »teknisk forskrift« som omhandlet i direktiv 83/189, men en supplerende regel, som er nødvendig for gennemførelsen af den effektive videregivelse af oplysningerne.

30 Det første spørgsmål må derfor besvares således, at et krav om, at de oplysninger, der skal fremgå af produkters etiket, brugsanvisning og garantibevis, skal være affattet mindst på det eller de sprog, der tales i det område, hvor produkterne udbydes til salg, ikke udgør en »teknisk forskrift« som omhandlet i direktiv 83/189.

Det andet spørgsmål

31 Den nationale ret ønsker med det andet spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om og i hvilket omfang medlemsstaterne kan kræve, at oplysningerne på indførte produkter skal være affattet på det sprog, der tales i det område, hvor produkterne sælges, eller på et andet sprog, der er let forståeligt for dette områdes forbrugere.

32 Den nationale ret angiver i sit spørgsmål to forskellige situationer, alt efter om der foreligger særlige EF-bestemmelser, som for et bestemt produkt angiver, hvilke oplysninger der skal figurere på dette produkt, eller ikke. I den første situation er spørgsmålet, i hvilket omfang medlemsstaterne kan stille sprogkrav for et produkt med hensyn til oplysninger, som ikke er foreskrevet i EF-bestemmelserne. I den anden situation, hvor der ikke foreligger særlige EF-bestemmelser, er spørgsmålet, om og i hvilket omfang medlemsstaterne kan kræve, at alle eller en del af de oplysninger, som figurerer på produktet, skal være affattet på det sprog, der tales i det område, hvor produkterne sælges, eller på et for forbrugeren andet let forståeligt sprog.

33 Det bemærkes indledningsvis, at der for visse produktgrupper er udstedt fællesskabsdirektiver, som foreskriver anvendelse af det eller de nationale sprog med henblik på at sikre en bedre beskyttelse af forbrugeren eller den offentlige sundhed.

34 Når disse direktiver indebærer en fuldstændig harmonisering af sprogkravene for et bestemt produkt, kan medlemsstaterne ikke fastsætte yderligere sprogkrav.

35 Når fællesskabsharmoniseringen derimod er delvis eller overhovedet ikke foreligger, har medlemsstaterne principielt beføjelse til at opstille visse yderligere sprogkrav.

36 Sprogkrav som dem, der er fastsat i de i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelser, udgør dog, selv om de ikke er tekniske forskrifter som omhandlet i direktiv 83/189, en hindring for samhandelen inden for Fællesskabet, for så vidt de varer, der hidrører fra andre medlemsstater, skal forsynes med andre etiketter, hvilket medfører yderligere udgifter til emballering (jf. herved dom af 9.8.1994, sag C-51/93, Meyhui, Sml. I, s. 3879, præmis 13).

37 I øvrigt indebærer nødvendigheden af at ændre mærkningen eller etiketteringen af indførte varer, at der ikke kan være tale om former for salg som omhandlet i dommen af 24. november 1993, Keck og Mithouard (forenede sager C-267/91 og C-268/91, Sml. I, s. 6097, præmis 16).

38 EF-traktatens artikel 30 (efter ændring nu artikel 28 EF) forbyder hindringer for de frie varebevægelser, der følger af regler om, hvilke betingelser varer skal opfylde (f.eks. med hensyn til benævnelse, form, dimensioner, vægt, sammensætning, præsentation, mærkning og emballage), og det uanset om sådanne regler anvendes uden forskel på alle varer, når en sådan anvendelse ikke kan begrundes ud fra et alment hensyn, der går forud for hensynet til de frie varebevægelser (jf. bl.a. Meyhui-dommen, præmis 10).

39 Det må herved, således som det er fastslået ovenfor i præmis 29, bemærkes, at oplysninger til køberen eller den endelige forbruger, som kun kan videregives med ord, er uden praktisk nytte, hvis de ikke er affattet på et sprog, som køberen eller forbrugeren forstår.

40 Imidlertid skal en national bestemmelse om sådanne sprogkrav under alle omstændigheder stå i rimeligt forhold til det formål, der søges opnået (jf. Meyhui-dommen, præmis 10).

41 Heraf følger først, at en bestemmelse, hvorefter der skal anvendes et sprog, der er let forståeligt for forbrugerne, ikke må udelukke anvendelsen af eventuelle andre midler til at oplyse forbrugerne, såsom anvendelse af tegninger, symboler eller piktogrammer. Det tilkommer den nationale ret i hver enkelt sag at afgøre, om oplysningerne, der optræder på mærkningen, i fuldt omfang kan formidle oplysningerne til forbrugerne (jf. herved dom af 12.10.1995, sag C-85/94, Piageme m.fl., Sml. I, s. 2955, præmis 28).

42 Dernæst følger heraf, at en sådan bestemmelse alene kan gælde for de oplysninger, som den pågældende medlemsstat har gjort obligatoriske. Afgørelsen af, om oplysninger, som staten ikke har fundet det nødvendigt at gøre obligatoriske, skal foreligge på forbrugerens sprog, skal overlades den for markedsføringen af produktet ansvarlige erhvervsdrivende, som, såfremt han ønsker det, kan foretage oversættelse heraf.

43 Endvidere bemærkes, at sprogkrav som dem, der er fastsat i de i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelser, kun kan begrundes ud fra det almene hensyn, som forbrugerbeskyttelsen udgør, såfremt de finder anvendelse uden forskel, og de må heller ikke udelukkende gælde for indførte produkter, således at produkter fra andre sprogområder i den pågældende medlemsstat ikke stilles gunstigere end produkter fra de øvrige medlemsstater.

44 Det andet spørgsmål må derfor besvares således, at når der ikke foreligger nogen fuldstændig harmonisering af, hvilket sprog oplysninger på indførte produkter skal være affattet på, kan medlemsstaterne vedtage nationale bestemmelser om, at disse oplysninger skal være affattet på det sprog, der tales i det område, hvor produkterne sælges, eller på et andet sprog, der er let forståeligt for forbrugerne i dette område, såfremt disse nationale bestemmelser uden forskel finder anvendelse på alle indenlandske og indførte produkter og står i rimeligt forhold til det mål om beskyttelse af forbrugerne, som de forfølger. Disse nationale bestemmelser må kun finde anvendelse på oplysninger, som medlemsstaten har gjort obligatoriske, og som ikke ved andre midler end oversættelse kan sikre forbrugerne en korrekt information.

Sagens omkostninger

45 De udgifter, der er afholdt af den franske og den nederlandske regering og af Det Forenede Kongeriges regering samt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Rechtbank van Koophandel, Hasselt, ved dom af 10. januar 1997, for ret:

1) **Et krav om, at de oplysninger, der skal fremgå af produkters etiket, brugsanvisning og garantibevis, skal være affattet mindst på det eller de sprog, der tales i det område, hvor produkterne udbydes til salg, udgør ikke en »teknisk forskrift« som omhandlet i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, som ændret ved Rådets direktiv 88/182/EØF af 22. marts 1988.**

2) **Når der ikke foreligger nogen fuldstændig harmonisering af, hvilket sprog oplysninger på indførte produkter skal være affattet på, kan medlemsstaterne**

vedtage nationale bestemmelser om, at disse oplysninger skal være affattet på det sprog, der tales i det område, hvor produkterne sælges, eller på et andet sprog, der er let forståeligt for forbrugerne i dette område, såfremt disse nationale bestemmelser uden forskel finder anvendelse på alle indenlandske og indførte produkter og står i rimeligt forhold til det mål om beskyttelse af forbrugerne, som de forfølger. Disse nationale bestemmelser må kun finde anvendelse på oplysninger, som medlemsstaten har gjort obligatoriske, og som ikke ved andre midler end deres oversættelse kan sikre forbrugerne en korrekt information.

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Edward Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. juni 1999.

R. Grass

Justitssekretær

J.-P. Puissochet

Formand for Femte Afdeling